

KOLEGIUM NAUK SPOŁECZNYCH I FILOLOGII OBCYCH POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Interdyscyplinarne seminarium naukowe:

„CZŁOWIEK WE WSPÓŁCZESNEJ NAUCE”

Grażyna Osika

Katedra Stosowanych Nauk Społecznych, Politechnika Śląska

Koniec człowieka - szukając człowieka. Hermeneutyka podmiotu M. Foucaulta

Od połowy zeszłego stulecia na gruncie humanistyki zaczęto ogłaszać śmierć człowieka. Dyskurs ten został zainicjowany przez Michela Foucaulta przy okazji wydania *Słów i rzeczy* w 1967, wtedy po raz pierwszy obwieszczono koniec człowieka, jako podmiotu poznającego. Za drugi moment ogłaszanych końców człowieka należy uznać sygnalizowane przez Michela Mafesoli w wydanym po raz pierwszy w 1988 roku *Czasie plemion*, odejście jednostkowego racjonalnego człowieka, który roztapia się w emocjonalnym, zmysłowym kolektywie. Ostatni, obecnie najgłośniejszy artykułowany koniec człowieka jest związany z tzw. transhumanizmem i narodzinami postczłowieka. Wydaje się, że trudno jest się pogodzić z tymi wieszczzeniami.

To, że się zmieniamy, nie unieważnia pytań o człowieczeństwo, gdzie szukać odpowiedzi? Jedną z takich propozycji jest genealogia podmiotu Michela Foucaulta, jego zdaniem w poszukiwaniu człowieka pomocne jest odtworzenie podmiotu u jego źródeł, tj. rozpoznanie praktyk siebie, w których człowiek troszcząc się o siebie budował swój stosunek do siebie i do świata i analogicznie odnaleźć człowieka w aktualnych praktykach siebie.

Streszczenie wystąpienia w dniu 30 listopada 2016